

I detta nummer:

- Kommande aktiviteter
- Kurs om rotoqräs i ekologisk odling
- Träff om viltskador
- En nybliven pensionär!
- Ändrade öppettider på Länsstyrelsen
- Samtliga stöd i Landsbygdsprogrammet går att söka
- Bredband till Ängelsberg
- Smakrik och blomstrande besöksnäring
- Grisar får inte kastreras utan bedövning
- Registrera din primärproduktion i ny e-tjänst
- Möjligheter för dispens från biotopskyddet
- Lokalt ledd utveckling genom Leadermetoden

Kommande aktiviteter

28 feb, Ängsö
Örnskådning på Ängsö

16 mars, Tystberga
Företagsbesök på Runnvikens Pensionat

12 april, Morgongåva
Företagsbesök på Gårdsjö älgpark

Kurs om rotoqräs i ekologisk odling

Rotogräs är ett ökande problem, särskilt på ekologiska gårdar med stor andel spannmål. Hur tar vi effektivt kontroll över dem? Vad visar forskning och erfarenheter?

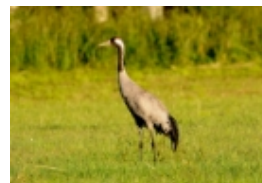
Vi diskuterar bl a. strategier, maskinteknik och erfarenheter med System Cameleon och övrig mekanisk ogräsbekämpning. Medverkande är Henrik Nätterlund, HS Konsult samt lantbrukare med erfarenhet av mekanisk ogräsbekämpning.

Boka redan nu **tisdagen 22 mars** för en intressant kurs. Vi kommer att vara på Ösby Naturbruksgymnasium, Sala. Mer information om kursdagen kommer inom kort på vår webb.

Träff om viltskador och förebyggande åtgärder

Välkommen på en informationskväll mellan 18:30 till 20:30 om viltskador på gröda, i skog och på tamdjur. Välj mellan följande tillfällen:

- 25 februari, Tallåsgården, Munktorp
- 1 mars, Skogsmästarskolan, Skinnskatteberg

För frågor och anmälan, kontakta Sofia Sollenberg,
010-22 49 501 Sofia.sollenberg@lansstyrelsen.se

En nybliven pensionär!

Nu har jag slutat på Länsstyrelsen. Den sista januari övergick jag till pensionärstillvaron. Den tid i livet då man kan göra vad som faller en in på dagarna!

Januari 1979 började jag som husdjursrådgivare på Lantbruksnämnden. Det innebar många besök på gårdar med framför allt nötkreatur och får. Som ett exempel på förändringar kan jag nämna att då fanns det över 15 000 mjölkkor i länet på ca 850 företag. Idag har vi ca 35 mjölkföretag kvar med ca 4 000 mjölkkor.

Sedan har åren och arbetsuppgifterna förändrats i takt med den för tillfället rådande jordbrukspolitiken. Det blev Träda 87 och Omställning 90. Jag arbetade bland annat med kurser om champinjoner, kräftor, hjortar med mera. Så kom EU-inträdet och handläggning och kontroll tog över mer och mer. Lantbruksnämndens införlivande i Länsstyrelsen 1991 är också en milstolpe.

Någon form av rådgivning har jag trots allt försökt att vidmakthålla i de olika arbetsuppgifterna. Det har varit roliga och lärorika år. Många trevliga och roliga möten med er lantbrukare. Tack ska ni ha för dem! Riktigt sant är det inte att jag gör vad som faller mig in. Jag fortsätter en tid framöver att vara timanställd ett par dagar per vecka för att arbeta med kurser i nya Landsbygdsprogrammet. Så vi kanske ses!

Eva Lindqvist, 010-224 93 11
Eva.Lindqvist@lansstyrelsen.se

Ändrade öppettider på Länsstyrelsen

Nya öppettider är klockan 08:00-16:00 och vi har lunchstängt varje dag mellan klockan 11:45-12:45.

Samtliga stöd i Landsbygdsprogrammet går nu att söka!

Funderar du på att starta eller utveckla ett företag på landsbygden? Vill du göra en investering som bidrar till en bättre miljö? Kanske tillsammans med andra utveckla bygden där du bor? Om du svarar ja på någon av frågorna, kan Landsbygdsprogrammet vara något för dig.

Sök stöden senast 29 mars. För senare ansökningstillfällen, se Länsstyrelsens webbplats.

[Stöd inom Landsbygdsprogrammet](#)

Bredband till Ängelsberg

Länsstyrelsen ger Engelnet Ekonomisk Förening 9,5 miljoner kronor för att bygga ut fiber för bredband till invånarna i Ängelsberg i Fagersta kommun. Fiber för bredband är viktigt för att motverka avvecklingen av landsbygden samt för att vara med i teknikens framkant där mängder med möjligheter finns.

I området finns det 450 fastigheter som består av både permanenta hushåll och fritidshus. Alla har möjlighet att ansluta sig till nätet. Den totala kostnaden för projektet är 16 miljoner kronor, varav 9,5 miljoner beviljas ur Landsbygdsprogrammet 2014-2020.

[Bredband till Ängelsberg](#)

Indi Persson, 010-224 93 30

Indi.Persson@lansstyrelsen.se

Smakrik och blomstrande besöksnäring

Under namnet "Smakrik och blomstrande besöksnäring" startar fem länsstyrelser en satsning på företag som har besöksverksamhet på landsbygden. Under 2016 - 2018 kommer vi att anordna kurser och studiebesök och erbjuda rådgivning för företagare inom besöksnäringen. Syftet med den treåriga verksamheten är att stärka företagens lönsamhet och konkurrenskraft.

Vem är målgrupp för aktiviteterna?

Satsningen vänder sig till besöksföretag på landsbygden runt Mälaren och Hjälmaren, alltså i Stockholms, Uppsala, Västmanlands, Örebro och Södermanlands län.

Vad handlar kurser och företagsbesök om?

Aktiviteterna handlar bland annat om att lyfta matupplevelsen, få en effektivare försäljningsteknik och hur vi skapar en attraktiv utemiljö på besöksföretaget. Alla företag som tillhör målgruppen kan vara med på aktiviteterna.

Våren 2016 startar med tre företagsbesök hos framgångsrika landsbygdsföretagare inom besöksnäringen.

[Smakrik och blomstrande besöksnäring](#)

Elisabeth Håkansson, 010-224 92 79

Elisabeth.Hakansson@lansstyrelsen.se

Grisar får inte kastreras utan bedövning

Från och med i år är det förbjudet att kastrera griskulningar om de inte först bedövats. En alternativ metod till kastrering är att vaccinera grisarna så att de inte blir köns mogna.

Anledningen till att hangrisar kastreras är att det annars finns en risk att köttet utsöndrar en obehaglig lukt och smak, så kallad "galtluk". Det sker om grisen uppnått köns mognad innan den slaktas. För att undvika detta får man kastrera grisar före sju dagars ålder och det har fram till förra året varit tillåtet utan bedövning.

[Kastrering av grisar](#)

Registrera din primärproduktion i ny e-tjänst

Länsstyrelsen har en ny e-tjänst för lantbrukare, yrkesfiskare, jägare, grönsaksodlare och andra som producerar livsmedel i primärproduktionsledet. Som primärproducent är du första ledet i livsmedelskedjan. Syftet är att förenkla registreringsprocessen för företagarna. Registreringen kostar ingenting.

Vad ska registreras?

Företagare som producerar livsmedel i primärproduktion ska registrera sin anläggning. Om du har mer än en anläggning ska du göra en registrering per anläggning.

Med primärproduktion menas till exempel odling av vegetabilier och mjölk- och äggproduktion. Jakt, fiske, biodling samt insamling av vilda produkter såsom bär och svamp omfattas också. Läs mer om vad som menas med primärproduktion på Livsmedelsverkets webbplats.

Mer information

Om du är osäker på om din verksamhet är primärproduktion och ska registreras kan du kontakta Länsstyrelsen eller läsa mer på Livsmedelsverkets webbplats.

[Primärproduktion](#)

Barbro Iliou, 010-224 92 81

Barbro.Iliou@lansstyrelsen.se

Möjligheter för dispens från biotopskyddet

Biotopskyddet innebär att en del små och avgränsade mark- och vattenområden i jordbrukslandskapet är skyddade enligt svenskt lag. Två exempel är öppna diken och odlingsrösen. Nu finns nya bestämmelser för när det är möjligt för Länsstyrelsen att ge dispens från biotopskyddet. De nya bestämmelserna innebär i korthet att den tänkta åtgärden ska behövas för att utveckla eller behålla ett aktivt brukande och att biotopskyddets syften fortfarande ska uppfyllas.

Nytt beräkningsverktyg som hjälpmedel

På Jordbruksverkets webbplats finns ett beräkningsverktyg för att lättare kunna avgöra om det kan vara aktuellt att ge dispens för att till exempel lägga igen ett öppet dike.

Det finns flera faktorer som är särskilt viktiga vid avgörandet. Det gäller till exempel:

- hur många biotopelement, till exempel öppna diken, av det aktuella slaget som finns kvar
- total åkerareal på jordbruksenheten
- genomsnittlig åkerstorlek samt den aktuella åkerns avstånd till gårdscentrum
- om jordbruksverksamheten utgör den huvudsakliga försörjningen

[Beräkningsverktyg för biotopskydd](#)

Kontakta oss gärna om du har frågor!

Kristina Hanson, 010-224 92 67,
Kristina.Hanson@lansstyrelsen.se

Inga-Lill Nyberg, 010-224 93 23,
Inga-Lill.Nyberg@lansstyrelsen.se

Lokalt ledd utveckling genom Leadermetoden

Leader är en metod för att utveckla din bygd utifrån lokala förutsättningar. Det kan vara både på landsbygden och i staden. Privat, ideell och offentlig sektor tar gemensamt fram en lokal utvecklingsstrategi där man kommer överens om vad man ska prioritera för insatser. Metoden innebär att det är du som bor och verkar i området som driver och påverkar utvecklingen.

Vilka Leaderområden finns i Västmanland?

I Västmanland ingår sex av länets kommuner i ett Leaderområde. Kungsör ingår i Leader Södermanland, Sala i Leader Dalälven 3 och Hallstahammar, Västerås, Köping och Arboga ingår i Leader Mälardalen. Samtliga Leaderområden har fått startbesked och det går att lämna in ansökan om stöd.

I varje område kommer det att finnas ett Leaderkontor som hjälper till att mobilisera, informera, idéutveckla och ta emot ansökningar. Kontakt till respektive Leaderområden är:

**Leader Södermanland, Birgit Andersson,
073-403 71 71**

**Leader Mälardalen, Mia Lundqvist,
070-365 75 20**

**Leader Nedre Dalälven, Kia Olofsdotter,
070-344 96 80**

www.lansstyrelsen.se/vastmanland

